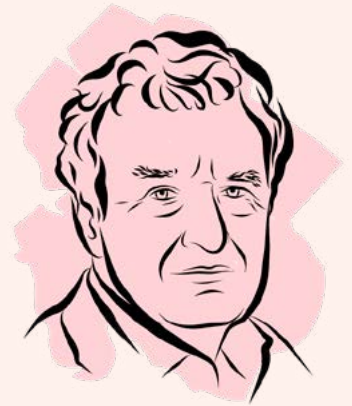

Lang leve de farmaceutische industrie!

Hoesten in de elleboog, mensen die (door long covid) nog steeds doodmoe zijn, lange wandelingen maken, artsen die je geen hand meer geven. In *de Volkskrant* stond een artikel over wat resteert van de coronapandemie die vijf jaar geleden begon.

Wetenschapsjournalist Maarten Keulemans, in 2021 vanwege zijn stukken over corona uitgeroepen tot Journalist van het Jaar (en terecht), vergat één ding. Velen – en heus niet alleen ‘wappies’ – kregen een pesthekel aan onze bevrijders. Alsof de Canadese en Amerikaanse soldaten op 5 mei 1945 met tomaten werden bekogeld.

Weet u nog, de begindagen van de oorlog met covid-19? Iedereen zat te duimen dat er een beschermend vaccin ging komen, opdat de intensive care niet bezweek en die gehate lockdown zou verdwijnen. Vertegenwoordigers van de farmasector zaten avond na avond in talkshows, en kregen keer op keer de vraag: waar blijven ze nou? Welnu, ze kwamen ongehoord snel. De pandemie begon bij ons in maart 2020, in januari 2021 al werden de eerste prikken (van Pfizer en Moderna) toegediend.

Dat veel mensen een hekel hebben aan de farmaceutische industrie en dit door de pandemie meer is geworden, kan iedereen om zich heen observeren. In dit weekblad stond een interview met Lars Jørgensen, topman van het Deense bedrijf Novo Nordisk (van afslankmedicijn Ozempic). Dat ging vooral over zijn waarschuwing dat Europa economisch afglijdt, maar tussen neus en lippen zei Jørgensen niet te begrijpen waarom ‘Big Pharma’ zoveel kritiek krijgt.

Inderdaad. Natuurlijk zijn er ontsparingen, zoals Martin Shkreli die in 2015 een pil 55 keer zo duur maakte en de Sacklers die rijk werden aan verslavende pijnstillers. Maar dat zijn uitzonderingen. Farmaceutische bedrijven maken producten die mensen beter maken en vaak zelfs levens redden. Dat is toch aardig van die bedrijven? Waarom krijgen ze dan toch zoveel meer kritiek dan bedrijven die producten maken waar mensen ziek van worden (frisdranken) of dood door gaan (auto's)?

En dan hebben farmabedrijven ook nog eens een moreel kompas. Ze stellen sinds jaar en dag levensreddende vaccins voor een habbekrats in arme landen ter beschikking. In elk Afrikaans land zie je busjes van Toyota, maar dat bedrijf verkoopt die daar heus niet tegen kostprijs. Levert Coca-Cola zijn blikjes voor 10 procent van de prijs aan Afrika?

Ik lees een aardig boek over de geschiedenis van geneesmiddelen: *Schatgravers en Scheppers* van chemicus Piet Pijper, die bij allerlei farmabedrijven werkte. Tjongejonge, wat hebben we veel aan farma te danken. In 1870 was de gemiddelde leeftijd in Europa en de Verenigde Staten 36. Dat die nu rond de 80 is, komt niet alleen door de farmaceutische industrie (ook door betere hygiëne, betere artsen, meer welvaart en beter voedsel) maar wel speelde Big Pharma een belangrijke rol.

Neem infectieziekten. Natuurlijk is penicilline in 1928 ontdekt door Alexander Fleming, een microbioloog in overheidssdienst. Maar dat er miljarden doses beschikbaar kwamen, was zonder Big Pharma niet gelukt. Door de film *Oppenheimer* kent iedereen het Manhattan Project tijdens de oorlog om de atoombom te ontwikkelen. Maar tegelijk was er een groot project van de Amerikaanse overheid om op grote schaal antibiotica te produceren, en aldus te voorkomen dat militairen net zo massaal op het slagveld overleden aan de gevolgen van bacteriële wondinfectie (sepsis) als in de Eerste Wereldoorlog.

Vier bedrijven waren daarbij betrokken. Het kweken van levende wezens (de penseelschimmel) in roestvrijstalen vaten was niet eerder vertoond, en er was het risico dat penicilline op een simpeler manier kon worden gemaakt. Drie bedrijven (waaronder Merck) durfden het toch niet aan, Pfizer wel. Het pakte goed uit en penicilline kwam al in 1943 op het slagveld. De geallieerden wonnen de oorlog, niet zozeer door de bom (die kwam erg laat) maar mede door penicilline. Pikant detail is dat daarbij hetzelfde bedrijf vooropliep als vijf jaar geleden (dankzij een samenwerking met het slimme Duitse BioNTech) in de strijd met het vleermuizenvirus. Hup Pfizer!

De farmaceutische industrie is een broedplaats van vernieuwing, er wordt welvaart gegenereerd, er werken hoogopgeleide, slimme mensen die ons leven verlengen. Zij verdienen geen wantrouwen, maar een schouderklopje.

Dat we tegenwoordig zo lang leven, komt mede door de farma-industrie